MINERALS TECHNOLOGIES

<u>ભ્રષ્ટાચાર તિરોધી અનેલાંચ તિરોધી</u>
નીતિ # 302

હે◌િ◌ુ

આ ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી નીવિ ("નીવિ")નેઅમેરીકાના ફોરેન કરપ્ટ પ્રેવટટસીઝ એટટ (એફ.સી.પી.એ.)ની જરૂરીયા◌િ◌ો અનેઅમેજેન્યાયક્ષેત્રમાં ધાંધો કરીએ છીએ ◌િ◌ેના લાાંચ વિરોધી કાયદાઓના અનુપાલન માટેરચિામાં આિા◌ેલ છેઅનેકાંપનીના વિશ્વભરમાં ફેલાયેલ ધાંધામાાંના વ્યિહારોમાં લાાંચ અનેસત્તા◌િ◌ાર ભ્રષ્ટાચારનેટાળિા માટેના ધોરણો અનેપદ્ધવિઓનેસ્થાવપિ કરિા માટેસ્◌િ◌ીકારિામાાંઆિા◌ેલ છ.

કાયયક્ષેત્ર

આ નીવિ સમગ્ર વિશ્વમાં વમનરલ્સ ટેકનોલોજી ઇન્ક.નેઅને◌િ◌ેની અમેરીકાની અનેઆાં◌િર-રાષ્ટર ◌ીય સહાયકારી કાંપનીઓ, આનુષાંવિકો, ભા◌િ◌ીદારો, સાહસો અનેઅન્ય ધાંધાદારી જોડાણો કેજેનેકાયયક્ષમ રી◌િ◌ેવમનરલ્સ ટેકનોલોજીસ ઇન્ક. દ્વારા, પ્રત્યક્ષ રી◌િ◌ેઅથિા પરોક્ષ રી◌િ◌ેવનયાંત્રી◌િ કરિામાાંઆિા◌િ◌ા હોય ◌િ◌ેને લા◌િ◌ુપડેછે. ◌િ◌ેકાંપનીના બધાાં જ ડાયરેટટસય, ઓવફસસયઅનેકમયચારીઓનેલા◌િ◌ુપડેછ.

નીતિ

ના ◌િ◌ો આ કાંપની કે◌િ◌ેના ◌િ◌િ◌ી કાયયકરિાાં કોઈપણ ત્રાવહિ પક્ષકારેકોઈપણ "સરકારી અવધકારી"નેઅથિા અન્ય કોઈપણ એકમનેકેજેમાં ખાનિી અથિા ◌િ◌ાવણવિક ક્ષેત્ર સાથેસાંકળાયેલનો પણ સમા◌િ◌ેશ થાય છે◌િ◌ેને"કાંઇપણ મૂલ્યિાન" આપિાની ઓફર ના કરિી, ◌િચન ના આપિુાં કેચૂકિણી કરિા માટે અવધકૃ◌િ કરિા નહી, ◌ા◌ં કેજેનો હે◌િ◌ુએ મેળિનારને◌િ◌ેના કે◌િ◌ેણીના હોદ્દાનો દૂરુપયો◌િ કરિા માટેલલચા◌િ◌િ◌ાનો હોય અથિા જેથી એક અયોગ્ય "ધાંધાદારી ફાયદો" મેળિ◌િ◌ાનો હે◌િ◌ુહોય.

આ નીવિના હે◌િ◌ુમાટે:

- *"કાંઇપણ મૂલ્યિાન"માાં આનો સમા◌િ◌ેશ થાય છે, પરાં◌િ◌ુ◌િ◌ેટલા પૂરિાં જ મયાયવદિ નથી: રોકડ, રોકડ સમાન (જેમ કેવિફ્ટ કાર્ડસય), ભેંટો, પ્રિાસન, ભોજનો, મનોરાંજન, ◌િ◌ાહનોનો ઉપયો◌િ, રહે◌િ◌ાની વ્યિસ્થા અથિા મૂલ્યિાન ◌િરફેણો, જેમ કેવમત્રો અનેસાંબાંધીઓ માટેવશક્ષણ અનેરોજિારની ◌િકો. આ નીવિના હે◌િ◌ુમાટે, "એક મૂલ્યિાન ◌િસ્◌િ◌ુ"નુાંકોઇ ઓછામાાંઓછુાં મૂલ્ય નથી. એક નાનકડી ◌િઅી ભેંટ પણ "મૂલ્યિાન ◌િસ્◌િ◌ુ" છે.*
- *કોઇપણ "સરકારી અવધકારી"* અથિા અન્ય કોઈપણ વ્યવિ કેએકમ, જેમાાં ખાનિી અથિા ◌િ◌ાવણવિક ક્ષેત્રમાાંના વ્યવિઓ અથિા એકમોનો સમા◌િ◌ેશ થાય છે, ◌િ◌ેને"કાંઇપણ મૂલ્યિાન"ની ચૂકિણી કરિી કેકાંઇક આપિાની ઓફર કરિી, ◌િચન આપિુાં, કે◌િ◌ેના માટેઅવધકૃ◌િ કરિા, જેનો હે◌િ◌ુ એ મેળિનારને◌િ◌ેના કે◌િ◌ેણીના હોદ્દાનો દૂરુપયો◌િ કરિા માટેલલચા◌િ◌િ◌ાનો હોય અથિા જેથી એક અયોગ્ય "ધાંધાદારી ફાયદો" મેળિ◌િ◌ાનો હે◌િ◌ુ હોય ◌િ◌ે"લાાંચ" છે.
- *"ધાંધાદારી ફાયદા"* ની વિસ્◌િ◌ૃ◌િ વ્યાખ્યા આપિામાં આિ◌ેલી છે. ◌િ◌ેમાાં, ઉદાહરણના સ્◌િરૂપે, ધાંધો મેળિ◌િ◌ો કેજાળિી રાખિો, અવ્રિાક્રમ ભરેલ વ્યિહાર મેળિ◌િ◌ો અથિા રાજકીય કેધાંધાદારી રાહિો મેળિ◌િ◌ાનો સમા◌િ◌ેશ થાય છ.

- *"સરકારી અવધકારી" નેવિસ્િૃિ રીિેવ્યાખ્યાવયિ કરિામાં આિેલ છેજેથી િેમાં કોઈપણ ચૂંટાયેલ અથિા વનમણૂંક આપિામાં આિેલ સરકારી અવધકારીનો સમાિેશ થાય છે; આ કોઈપણ કમયચારી અથિા અન્ય વ્યવિ કેજેઓ સરકારી અવધકારી, એજન્સી, િેના સાધન રૂપેઅથિા ધાંધાદારી રીિેસરકારી કામ કરિાં હોય િેના માટેઅથિા િેના િિી કરિાં હોય; કોઈપણ કમયચારી અથિા અન્ય કોઈ વ્યવિ કેજેકોઈ એક આ એકમ માટેકામ કરિમ હોય કેજેસાંપૂણયરીિેઅથિા આાંવશક રીિેસરકારની માવલકીનુાંહોય અથિા િેના દ્વારા વનયાંત્રીિ હોય; કોઈપણ રાજકીય પક્ષ, અવધકારી, કમયચારી અથિા અન્ય કોઈપણ વ્યવિ જેરાજકીય પક્ષ, અથિા જાહેર કાયાયલય માટેના ઉમેદિાર માટેઅથિા િેના િિી કાયય કરિાાંહોય; અથિા આ કોઈપણ કમયચારી અથિા વ્યવિ કેજેએક જાહેર આાંિર-રાષ્ટર ીય સાંસ્થા માટેકામ કરિાાંહોય.*
- *"મધ્યસ્થી" એટલેઆ કોઈપણ ત્રાવહિ પક્ષકાર, િેના વશષયક સાથેકોઈપણ લેિી-દેિી વિના, જેઓ કાંપનીનુાં પ્રવિવનવધત્િ કરેછે; અથિા વિવિકબુવદ્ધ િાપરીનેિેના િિી કાયયકરેછે; અથિા સાંયુિ રીિેિેની સાથેકાયયકરેછે, જેમાાં કમીશન પ્રાપ્ત કરનારા િેચાણ માટેના એજન્ટો, દલાલો અનેસાંયુિ સાહસના ભાિીદારોનો સમાિેશ થાય છેિે, અનેકોઈપણ કાંપનીના ન હોય િેિા ત્રાવહિ પક્ષકારો કેજેઓ કાંપની દ્વારા માંજૂ ર કરિામાાંઆિેલ પાિર ઑફ એટની હેઠળ કાયયકરેછે.*

સામાન્ય માગયદર્યન અનેપદ્ધતિઓ

ભેટો, મનોરંજન અનેઆતિથ્ય

ભ્રષ્ટાચારના ઘણાાં આરોવપિ કાયો ભેટો અનેમનોરાાંજનના સાાંદભયમાાં ઊભાાં થાય છે. ઘણી વસ્થવિઓમાાં કદાચ ભેટો અનેઆવિથ્ય (જેમાાં પવરિહન, િૃહવનમાયણ, ભોજન અનેમનોરાાંજનનો સમાિેશ થાય છેિે) યોગ્ય હોઈ શકેછે, છિાાં િેઅવિ મહત્િનુાં છેકેઆ ભેટો અનેઆવિથ્ય એક આ પ્રમાણમાાં ન આપિામાાં આિેકેજેથી એક ધાંધાદારી વ્યિહાર કરિાની અથિા આ િોઠિણ કરિાની લાલચ મળેકેજેઅન્યથા શક્ય ના બનેલ હોિ. એ ઉપરાાંિ, કોઈપણ વકસ્સામાાં કોઈપણ ભેટ અથિા આવિથ્ય આ નીવિની અન્ય કોઈપણ જોિિાઇ, એ કાંપનીની ભેટ અનેમનોરાાંજન નીવિ, અથિા કાંપનીની ધાંધો હાથ ધરિાની નીવિની અન્ય કોઈપણ જોિિાઇનુાં ઉલ્લાંઘન કરિ જોઈએ નહી, િાં અથિા એિુાં ના થિુાં જોઈએ કેજેનાથી એમ.ટી.આઇ. અથિા િમેએક આ વસ્થવિમાાંમુકાઓ કેજેશરમજનક બની રહે.

િારેપ્રસ્િાવિિ મેળિનાર એક સરકારી અવધકારી હોય ત્યારેલાિુપડિાાં ખાસ વનયમોનેકારણે, આ કોઈપણ વ્યવિનેકોઈપણ ભેટ આપિાાં પહેલાાં અથિા આવિથ્ય પૂરાં પાડિાાંપહેલાાં કાયદા વિભાિના જિાબદાર પ્રવિવનવધ દ્વારા સમીક્ષા, અનેલેખીિમાાંમાંજૂ રી મેળિિી જ જોઈએ.

તહસાબ-તકિાબ; ચોપડાં અને દસ્િાિેજો

કાંપની આાંિવરક વહસાબ-વકિાબ પર વનયાંત્રણોના એક િાંત્રની જાળિણી કરશેઅનેચોપડાાં અનેદસ્િાિેજોનેઆ રીિેબનાિશેઅનેરાખશે, જેમાાં િાજબી વિિિોને, ચોક્કસાઇ પૂણયરીિેરાખિામાાં આિેલ હોય અનેજેવ્યિહારોનેઅનેવમલ્કિોનેઉવચિ પણેરાખિામાાં આિી હોય િેનેન્યાવયક રીિે પ્રવિવબાંવબિ કરે. આિા દસ્િાિેજોમાાં અથિા અન્ય દસ્િાિેજોમાાં ખોટી, િેરમાિેદોરનારી અથિા અપૂણયનોાંધો પર પ્રવિબાાંધ છે. કોઈપણ હેિુમાટેકોઈપણ જાહેર નકરાયેલ હોય િેિા અથિા દસ્િાિેજીિ ના હોય િેિા ભાંડોળની કેવહસાબ-વકિાબની સ્થાપના નહીાંથઈ શક.

વહસાબ-વકિાબ પર વનયાંત્રણોના એક િાંત્રની આિી રીિેજાળિણી થિી જ જોઇએ કેજેનાથી આિી િાજબી ખાત્રી મળી રહેકે(i) સાં ચા લ ન માં ડ ળ દ્વા રા અ વધ કૃ િ થ યાં પ્ર મા ણે વ્ય િ હા રો ક ર િા માં આ િે લા છે;(ii) વ્યિહારોનેદસ્િાિેજીિ કરિામાં આિેલાં છેજેથી ચોક્કસાઇ પૂિયકના નાણાકીય પત્રકોની િૈયારી કરી શકાય અનેવમલ્કિો માટેની જિાબદેહીનેજાળિી શકાય; (iii) વમ લ્ક િો સુ ધી ની પ હોં ચ મા ત્ર સાં ચા લ ન માં ડ ળ દ્વા રા અ વધ કૃ િ ક ર િા માં આ િે લ હો ય એ રી િે જ આ પ િા માં આ િે છે; અને(iv)યોગ્ય રીિેઓવડટના કાયો હાથ ધરિામાંઆિેલ છ.

જેનો આધાર મળી રહેિેિા પૂરિાં દસ્િાિેજો વિના કાંપની િિી કોઈપણ ચૂકિણીનેમાંજૂ રી આપિામાં આિી જોઈએ નહીંઅથિા ચૂકિણી માટેઆધાર પૂરો પાડિાં દસ્િાિેજમાંણિિલ હોય િેવસિાયના ચોક્કસ હેિુમાટેએ સાંપૂણયચૂકિણી કેિેનો અમુક ભાિ આિ હેિુકેસમજણ માટેથિો જોઈએ નહી.

નાણાની અિૈધ હેરાફેરી

નાણાની અિૈધ હેરાફેરી એ એક આિી પ્રવક્રયા છેકેજેના દ્વારા એક વ્યવિ આિકના એક િેરકાયદેસરના સ્ત્રોિના અવસ્િત્િનેછૂ પાિેછેઅનેએ આિકને આિી રીિેમેળિેછેકેજાણેિેકાયદેસરની આિક હોય. િેરકાયદેસર રીિેમેળિીનેકાંપનીની જેઉપજોનો ઉપયોિ કરિામાં આિેલો હોય િેનાથી અમેરીકામાં અનેકાંપની જેદેશોમાં કાયો કરેછેત્યાં જિાબદારી ઊભી કરી શકેછે. જો કમયચારીઓ આિી કોઇ બાબિ અંગેિેજાણિા હોય જેનાથી િેઓ આિું માનિા પ્રેરાય કેકોઈપણ વ્યિહારમાં કોઇ આિી ચૂકિણીઓ સાંકળાયેલી છેઅથિા આિી આિક સાંકળાયેલી છેજેકોઇ િેરકાયદેસરના કાયોની ઉપજ હોઈ શકેછેિો િેઓએ કાંપનીના કાયદા વિભાિનો સાંપકયકરિો જ જોઈએ.

સગિડ કરી આપિી અથિા "માતલર્ રૂપ" ચૂકિણીઓ

સિિડ કરી આપિી ચૂકિણીઓ, જે"માવલશ રૂપ" ચૂકિણીઓ િરીકેપણ જાવણિી છે, િેઆિી ચૂકિણીઓ છેજેનાની ચૂકિણીઓ હોય ($100થી ઓછી હોય) અનેજેસરકારી અવધકારીનેએટલા માટે કરિામાં આિી હોય કે જેથી કસ્ટમ વલલઅરન્સ, ઇવમગ્રેશન અનેિકય પરવમટ, અનેટેલીફોન િથા સુવિધાઓના જોડાણો મેળિિા જેિી વનયમીિ વક્રયાઓ ઝડપથી અથિા સલામિ રીિેપૂણયથાય.

કાંપનીના કોઈપણ કમયચારી દ્વારા કોઈપણ જાિની "સિિડ કરી આપિી ચૂકિણી" ના થિી જોઈએ, વસિાય કે(1) એક િબીબી રીિેઅથિા સલામિીની રીિે અથિા કટોકટીના સાંજોિોમાં પ્રવિભાિ રૂપેસરકારી સેિાઓ મેળિિી (જેમ કેપોવલસ અથિા અવગ્િશામક દળોના સાંરક્ષણ મેળિિા અથિા િબીબી વનકાલ કરાિિો) જરૂરી હોય અથિા (2) એ વ્યવિ િાજબીપણેએિુંમાનેછેકેકાંપનીના એક કમયચારી પર િાંભીર નુકશાનનો વનકટિિી ખિરો િોળાઇ રહ્યો છેઅનેિાજબી રીિના બીજા કોઈપણ વિકલ્પો ઉપલબ્ધ નથી.

આિી કોઈપણ ચૂકિણીનેચોક્કસાઇ પૂણયરીિેઅનેસાંપૂણયરીિેકાંપનીના ચોપડાાંમાં અનેદસ્િાિેજોમાં નોાંધિી જોઈએ અનેિેની જનરલ કાઉન્સેલનેિુરાંિ જ જાણ કરિી જોઈએ.

રાજકીય, સામુદાતયક અને સખાિિી યોગદાનો

સખાિિો, સામાજીક પવરયોજનાઓ અનેભાંડોળો, જેમાં શાળાઓ, શૈક્ષવણક ભાંડોળો અનેમાળખાિિ પવરયોજનાઓનો સમાિેશ થાય છેિેના માટેકરેલ નાણાકીય અનેઅન્ય યોિદાનોને, સાિચેિી પૂિયક

હાથ ધરિા જોઈએ કારણ કેિેઓ ભ્રષ્ટાચાર રૂપી ચૂકિણીઓ માટેની િાહક નળીઓ િરીકેકામ કરી શકે છે. એ જોખમનેઓછામાાં ઓછુાં કરિા માટે, કાંપનીએ આિી સખાિિો અનેપવરયોજનાઓ માટેએક યોગ્ય િપાસ કરાિિી જરૂરી છે. આિી કોઈપણ ચૂકિણીઓ માટેકાંપનીની નીવિઓનુાંઅનેપદ્ધવિઓનુાંઅનુપાલન થિુાં જ જોઈએ અનેએ કાયદા વિભાિની પૂિયમાંજૂ રી મેળિિી જ જોઈએ.

મધ્યસ્થીઓ અને ભાગીદારો સાથેના વ્યિહારો

1. યોગ્ય કિયવ્યર્પરાયણિા

કાંપની િિી કાયયકરિી કોઈપણ વ્યવિ કાંપનીનેભ્રષ્ટાચારના જોખમ અનેદાં ડનો સામનો કરાિી શકેછે. આ જોખમનેઓછામાાં ઓછુાં કરિા માટે, િારે કોઈપણ “લાલ ઝાંડા” (જેનુાંનીચેિધુિણયન કરિામાાંઆિેલ છે) અથિા શાંકાસ્પદ સાંજોિો ઉપવસ્થિ છેિેિેિુાંમાનિામાાંઆિેલ હોય ત્યારેિેિી મધ્યસ્થીઓ કે જેની સાથેકાંપની ધાંધો કરિા માાંિિી હોય િો િેમધ્યસ્થીઓ અાંિેકાંપની િપાસ કરાિેિેજરૂરી છે. આિા સાંજોિોમાાં, કાંપનીના જેકમયચારી એક કરાર કરિા માાંિિા હોય કેસાંબાંધ બાાંધિા માાંિિા હોય, િેમણેએ સુવનવિિ કરિુાં જોઈએ કેકોઈપણ કરાર કરિાાં પહેલાાં અથિા સાંબાંધ બાાંધિા પહેલાાં યોગ્ય કિયવ્યપરાયણિાનેપાળિામાાંઆિીછે.

એક યોગ્ય કિયવ્યપરાયણિા અાંિેની િપાસમાાં સાંભવિિ મધ્યસ્થીઓ અથિા ભાિીદારોની આબરૂની સમીક્ષા, વનપૂણિા, અનુભિ અનેભૂિકાળની કામિીરીનો સમાિેશ થિો જ જોઈએ; િેમજ િેમના સરકારી અવધકારીઓ સાથેના જોડાણો,જો કોઈ હોય િો; એ સાંજોિો હેઠળ સૂવચિ ચૂકિણીની િોઠિણીઓના િાજબીપણા; અનેએ વ્યિહાર કરિા માટેનો ધાંધાદારી હેિુએ બધી જ િપાસ થિી જોઈએ. કેટલીક ચોક્કસ વસ્થવિઓમાાં એક મધ્યસ્થી અથિા ભાિીદારની આબરૂ, શાખ અનેનાણાકીય વસ્થરિાની ચકાસણી માટેકદાચ ખાનિી િપાસવનશોનેકામેલિાિિા જરૂરી બને. આિી કોઈપણ િપાસનેકાયદા વિભાિની પૂિયમાંજૂ રી વિના હાથ ધરિી જોઈએ નહી.

કાંપનીની આ નીવિ રહી છેકેમધ્યસ્થીઓનેજાળિી રાખિાાં પહેલાાં કાયદા વિભાિની પૂિયમાંજૂ રી લેિામાાં આિે. આિા બધાાં જ કરારોમાાં એફ.સી.પી.એ.માાં કરિામાાંઆિેલ અનેકેટલાાંક સ્ટાન્ડડયસેટનુાં અનુપાલન થાય િેસુવનવિિ કરિા માટેકરિામાાંઆિેલી અનેજેનેકાયદા વિભાિ દ્વારા વિકસાિિામાાંઆિેલ િેિી કેટલીક ધોરણસરની જોિિાઇઓનો સમાિેશ કરિો જ જોઈએ.

2. “લાલ ઝંડા” નાસંજોગો

કાંપની માત્ર પોિાના કમયચારીઓ દ્વારા કરિામાાં આિેલ કૃત્યો માટેજ નહીાં પરાંિુિેના મધ્યસ્થીઓ દ્વારા કરિામાાં આિેલ કૃત્યો માટેપણ એફ.સી.પી.એ. હેઠળ જિાબદાર બની શકેછે. એક વ્યવિનેજિાબદાર ઠેરિી શકિા માટેપૂરિાં જ્ઞાનનેએ રીિેવ્યાખ્યાવયિ કરિામાાં આિેલ છેકેિેમાાં એક અયોગ્ય ચૂકિણી થિાનુાં “નોાંધપાત્ર રીિેચોક્કસ છે” િેનો સમાિેશ થાય છે, અથિા િેિેિુાં થિાની “ઉચ્ચ સાંભાિના હોિાનો” સમાિેશ થાય છે. બીજી િરફ જોઈ જિાથી જિાબદારીનેટાળી શકાિી નથી. જો િેમાાં “લાલ ઝાંડા” હોય જેપ્રશ્નોનુાં સજયન કરિાાં હોય, િો પૂછપરછ કરિી એ એક ફરજ બની જાય છે. એક મધ્યસ્થીની વસ્થવિમાાંનીચેના કેટલાાંક પ્રણાલીિિ મુદ્દાઓનેલીધેલાલ ઝાંડા ઊભાાં થઈ શકેછે:

- એ વ્યિહારમાાં આિા દેશનો સમાિેશ છેકેજેભ્રષ્ટાચાર યુિ ચૂકિણીઓ માટેજાણીિો છે;

- એક સાંદભયની ચકાસણી કરિાંઆિુંછિાં થાય છેકેએ પક્ષકારની આબરૂ અથિા પૃષ્ઠભૂવમમાં કોઈ ખરાબી છે;
- યોગ્ય કિયવ્યપરાયણિાનેલીધેઆિુંછિાં થાય છેકેએ પક્ષકાર એ એક ઢાલરૂપ છેઅથિા િિેનુંમાળખુંવબનપરાંપરાિિ છે;
- એ પક્ષકાર સ્પષ્ટ રીિિેલાયકાિ ધરાિિો નથી અથિા િિેનેજેના માટેકામ પર લેિાયેલ છેઅથિા જાળિી રાખિામાંઆિેલ છેિિેકાયો કરિા માટેજરૂરી અનુભિનો અભાિ છે;
- એક સરકારી અવધકારી અથિા ગ્રાહક, ખાસ કરીનેઆિા કેજેઓ એ ધાંધાદારી મુદ્દા સાથેવનણયય શવિ ધરાિિા હોય, િિેમના દ્વારા એ પક્ષકારની ભલામણ કરિામાંઆિી છે;
- એ પક્ષકાર એક આિારીિ વ્યવિ સાથેઅથિા એ આિારીિ વ્યવિના સાંબાંધી સાથેએક નજીકનો વ્યવિિિ, પાવરિવરક અથિા ધાંધાદારી સાંબાંધ ધરાિિેછેઅથિા આિારીિ વ્યવિઓનેવિશાળ અથિા િારાંિાર રાજકીય યોિદાન આપેછે;
- એ પક્ષકાર આિું સૂચિેછેકેધાંધો મેળિિા માટેઅથિા એક ચોક્કસ સોદો પૂરો કરિા માટેએક ચોક્કસ રકમના નાણાની કદાચ જરૂર પડશે;
- એ પક્ષકાર જેનાથી અમેરીકાના અનેસ્થાવનક કાયદા હેઠળ નાણાની અિૈધ હેરાફેરી અાંિિેની વચાંિાઓ ઊભી થાય િિેરીિની અસામાન્ય કરારની શરિ અથિા ચૂકિણીની િોઠિણ સૂચિેછે, જેમ કેરોકડમાં ચૂકિણી, અન્ય દેશના ચલણમાં ચૂકિણી, અથિા એક ત્રાવહિ દેશમાંચૂકિણી;
- એ પક્ષકાર કાંપની સાથેના કરારોમાં ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી અનેલાાંચ વિરોધી રજુઆિો, બાયાંધરીઓ અનેકરારનામા અનેિિેને સાંબાંવધિ ભાષા સામેિાાંધો ઊભો કરેછે;
- એ પક્ષકાર િિેની માવલકીનેછિી કરિાનો ઇન્કાર કરેછે, જેમાં કોઈપણ ફાયદાકારક અથિા અપ્રત્યક્ષ માવલકોનો સમાિિેશ થાય છે, અથિા આિી જરૂર દેખાડેછેકેિિેની અથિા િિેણીની ઓળખ અથિા, જો િિેપક્ષકાર એક કાંપની હોય િો, એ કાંપનીના માવલકની, મુખ્ય વ્યવિઓની, અથિા કમયચારીઓની ઓળખ છિી ના થાય િિેિુાં ઇચ્છેછે; અથિા
- એ પક્ષકારનું કમીશન અથિા ફી એ જે-િિેભૌિોવલક વિસ્િારમાં આિી સમાન સેિાઓ માટેના સમાન્ય દર કરિાં વ્યુછેઅથિા આિી જ સેિાઓ બીજા કોઈ સ્થળેથી મેળિિા માટેકાંપની દ્વારા કરિામાંઆિિી ચૂકિણી કરિાં િિેરિાજબી રીિિેિધારેછે.

ઉપરોિ યાદી અહીંસાંપૂણયથી નથી, અનેકાંપનીના કમયચારીઓએ કાંપની જેની સાથેધાંધો કરેછેઅથિા ધાંધો કરિાની દરખાસ્િ ધરાિિેછે િિેિા ત્રાવહિ પક્ષકારોની સાથેસાંકળાયેલ કોઈપણ શાંકાસ્પદ સાંજોિો અાંિિેસાિધ રહેિા જોઈએ. જો એ પૃષ્ઠભૂવમની િપાસમાં – અથિા પછી એ પક્ષકાર સાથેના ધાંધાદારી સાંબાંધોનેલીધે– જો લાલ ઝાંડાઓ દેખાય, િો કદાચ િધુઊાં ડાણ પૂિયકની િપાસની જરૂર રહે. લાલ ઝાંડાઓ અાંિિેકાયદા વિભાિનુંિુરાંિ ધ્યાન દોરિું જોઈએ.

સરકારી અતધકારીઓને કામ ર્પર લેિા

એક સરકારી અવધકારીને(એક એજન્ટ િરીકે, લોબી કરનાર િરીકે, પરામશયકિાયિરીકે, િિેરેિરીકે) જાળિી રાખિા એ કદાચ માંજૂ રીનેપાત્ર હોય પરાંિુિિેમની સાથેનો વ્યિહાર બહુસાિધાની પૂિયક કરિા જોઈએ. આિી જ સાિધાની િરેએક સાંભવિિ કમયચારી અથિા એજન્ટ એક આિી સાંસ્થા સાથેજોડાયેલાં છેજેનેસરકારી માધ્યમ િણિામાં આિેલ હોય, એક સરકારી અવધકારીની સાથેપવરવયિ સાંબાંધ હોય અથિા જેઓ અિાઉ સરકારી સેિામાં જોડાયેલ હોય. આિા સાંબાંધો માળખાિિ જ હોિા જોઈએ જેથી િિેઓ એફ.સી.પી.એ.

અનેસ્થાવનક કાયદાઓની જરૂરીયાિિોનેસાંિિોષી શકે. કાયદા વિભાિની પૂિયમાંજૂ રી વિના આિા કોઈપણ સાંબાંધો માટેિિાટાઘાટો ના થિી જોઈએ.